

HIGIENSKA PRIPOROČILA ZA OPRAVLJANJE FRIZERSKIH STORITEV V ČASU POJAVLJANJA COVID-19

08. 09. 2020

Dejavnost frizerskih salonov je rizična dejavnost za prenos virusa iz stranke na zaposlenega oziroma iz zaposlenega na stranko. Pri dejavnosti zaradi narave dela ni možno spoštovati enega od temeljnih ukrepov za preprečevanje prenosa virusa in sicer socialne distance 1.5 m do 2 m. Z doslednim upoštevanjem spodaj navedenih navodil je možno tveganje za prenos virusa zmanjšati, ne pa popolnoma izključiti. Odločitev za storitev frizerskega salona je tako izključno odgovornost stranke, prav tako je opravljanje storitve izključno odgovornost izvajalca. NIJZ s navedenimi navodili ne prevzema odgovornosti za možnost okužbe stranke ali izvajalca storitve.

Odlok o spremembah in dopolnitvi Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 53/20) z dnem 4. 5. 2020 dovoljuje obratovanje frizerskih salonov.

V času epidemije COVID-19 je potrebno poleg dobre higienske prakse, ki velja za posamezne storitve, upoštevati še dodatne ukrepe, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Najpomembnejša pot prenosa novega koronavirusa je preko izločkov iz dihal in preko onesnaženih rok.

Roke vedno smatramo kot onesnažene, izjema je le neposredno po njihovem umivanju ali razkuževanju.

Z onesnaženimi rokami prenašamo povzročitelje okužbe nase in na druge osebe ter predmete, ki se jih dotikamo (npr. kljuge, ročaji, držaji, delovni pripomočki, denar, ipd.).

Z upoštevanjem vseh navedenih ukrepov bomo zmanjšali možnost za okužbo in s tem ščitili sebe in druge. Za pravilno izvajanje samozaščitnih ukrepov mora odgovornost prevzeti vsak posameznik. Popolne varnosti ni.

Splošni ukrepi, ki jih morajo upoštevati tako izvajalci storitev (zaposleni) kot tudi stranke:

- Svetujemo upoštevanje vseh splošnih ukrepov za zaščito pred okužbo z novim koronavirusom, navedenih na naslednji povezavi: <https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2019>. Priporočamo, da na vidnem mestu izobesite gradiva na temo umivanja in razkuževanja rok, higiene kašlja ter pravilne namestitve mask.
- Izvajalci in stranke morajo biti brez znakov okužbe dihal (npr. nahod, kašljanje, bolečine v žrelu, povišana telesna temperatura).
- Pogosto naj si umivajo in razkužujejo roke (npr. z razkužilom na osnovi 60 do 80 % alkohola).
- Upoštevajo naj higieno kihanja in kašljanja.
- Naj se ne dotikajo obraza, zlasti ne ust, nosu in oči, preden so roke umite ali razkužene.
- Zaposleni nosijo obrazno masko in vizir ali kirurško masko IIR in zaščitna očala.
- Stranke nosijo obrazno masko ali po možnosti kirurško masko IIR.
- Čim manj naj se dotikajo različnih predmetov in površin, le toliko, kot je nujno potrebno.
- Naročanje strank naj poteka po telefonu.
- Priporočamo brezstično plačevanje.
- Starejši in bolniki s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi z večjim tveganjem za težji potek bolezni morajo še posebej pozorno upoštevati preventivne ukrepe in se dodatno zaščititi. Dokler epidemija ne izzveni tem osebam odsvetujemo obisk frizerskega salona.
- Izvajanje storitev, kot je npr. oblikovanje obrvi, barvanje trepalnic, urejanje brade zaenkrat odsvetujemo.

Ukrepi, ki jih morajo upoštevati izvajalci storitev – zaposleni:

- Naročanje strank naj poteka po telefonu, dogovor naj bo o točni uri prihoda stranke in vrsti storitve. Zvečer predhodnega dne ali zjutraj na dan storitve izvajalec pri naročenih strankah še preveri, ali je njihovo zdravstveno stanje primerno (ali imajo znake okužbe dihal (npr. nahod, k, kašljanje, bolečine v žrelu, povišana temperatura, motnje okušanja, vonja...)), ali živijo v gospodinjstvu z nekom, ki ima take znake, so v izolaciji oziroma v karanteni. V primeru pozitivnega odgovora stranko do nadaljnega zavrne.
- V salonu naj bo le toliko strank, kolikor jih lahko naenkrat postrežejo.
- Zaradi dinamičnega procesa dela naj bo razdalja med delovnimi pari (od enega para frizer - stranka do drugega para) vsaj 2 metra. Med stranko in frizerjem pa 1 meter oz. največja možna razdalja, ki jo narava dela dopušča.
- V čakalnici ni čakajočih, izjema je spremljevalec otroka ali invalida.
- V salonu mora biti zagotovljena možnost umivanja in razkuževanja rok za zaposlene ter razkuževanja rok za stranke.
- Zaposleni naj si pogosto umivajo ali razkužujejo roke, vedno pa npr. po uporabi telefona, računalnika, blagajne.
- Podajalnik razkužila za stranke in koš za odpadne maske naj bosta nameščena takoj ob vhodnih vratih. Zaposleni naj nadzira, da si stranke po vstopu obvezno razkužijo roke.
- Delo naj bo organizirano tako, da stranke v salonu ne čakajo.
- Časopisov, revij, igrač NI na razpolago.
- Zaposleni si umije ali razkuži roke pred in po delu z vsako stranko ter vmes, če delo prekine.

- Vse frizerske storitve se izvajajo po obveznem predhodnem pranju las s šamponom v frizerskem salonu (o tem frizer stranko seznanjamo že pri dogovoru za termin). Poleg tega je zaželeno, da si stranka že sama doma opere lase s šamponom.
- Zaposleni nosijo obrazno masko in vizir ali kirurško masko IIR in zaščitna očala.
- Masko naj zamenja na 2 do 3 ure oz. prej, če se zmoči. Vizir za pred delom z naslednjo stranko obriše z alkoholnim razkužilom, enako zaščitna očala.
- Obrazni kontakt (položaj obraz proti obrazu) naj se čim bolj omeji.
- Po vsaki stranki je treba očistiti in razkužiti pribor in pripomočke (škarje, glavnike, sponke, krtače...) z izjemo tistih, ki so za enkratno uporabo ali se sterilizirajo. Pri uporabi razkužila dosledno upoštevamo navodila proizvajalca, še zlasti kontaktni čas (čas, ki je potreben, da razkužilo na predmetih uniči mikrobo).
- Držalo in gume fena po vsaki stranki obrišemo z razkužilom. Zaradi nevarnosti električnega udara fena z razkužilom ne škropimo (sprejamo).
- Po vsaki stranki očistimo in razkužimo odlagalne površine za delovne pripomočke in naslonjala stola za glavo in za roke ter površine, kamor stranka odloži svojo torbo. V primeru stolov iz tkanine, ki jih je težje razkužiti, naj se uporabi polivinilna prevleka za enkratno uporabo.
- Delovna oblačila naj bodo iz materiala, ki se pere pri temperaturi najmanj 60°C, bolje 90°C.
- Brisače naj se perejo pri temperaturi najmanj 60°C, bolje 90°C.
- Ogrinjala za stranko naj bodo za enkratno uporabo. Če so pralna, se zamenjajo za vsako stranko in perejo pri temperaturi 60°C.
- Prostore (tla, sanitarije...) očistimo vsaj enkrat dnevno po Priporočilih za čiščenje in razkuževanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času epidemije COVID-19: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-ciscenje-in-razkuzevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-katerih-se-je-zadrzeval>
- Prostore je treba redno in učinkovito zračiti v skladu z Navodili za prezračevanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času širjenja okužbe COVID-19: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-prezracevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-casu-sirjenja-okuzbe-covid-19>
- Po izvršenem plačilu storitve naj se razkužijo površine, ki se jih dotikamo (npr. blagajna, blagajniški pult, tipke terminala POS), enako tudi roke.
- Izvajalec naj ima nekaj mask na zalogi za primer, če pride stranka brez maske.

Navedena priporočila so podana s higienskega vidika. Natančnejša navodila za posamezna delovna mesta poda pooblaščen specialist medicine dela, ki natančno pozna organizacijski proces in tveganja na posameznih delovnih mestih.

Ukrepi, ki jih morajo upoštevati stranke:

- Stranka se na storitev naroči le takrat, ko je brez znakov okužbe dihal (npr. nahod, kašljanje, bolečine v žrelu, povišana temperatura, motnje okušanja, vonja...). V primeru, da stranka zboli, že dogovorjeni termin odjavi. Enako velja, če živi v gospodinjstvu z nekom, ki ima znake okužbe dihal, če je v izolaciji ali v karanteni.
- Takoj ob vstopu v prostor si razkuži roke.
- Ves čas storitve nosi obrazno masko ali po možnosti kirurško masko IIR.
- Torbe in garderobo odlaga na točno določeno mesto. S seboj naj ima čim manj stvari, samo to, kar nujno potrebuje.
- Čim manj se dotika različnih predmetov in površin, le toliko, kot je nujno potrebno.
- Pred izhodom si razkuži roke, sname in odvrže masko v koš ter si ponovno razkuži roke.

Uporaba časopisov

Prisotnost novega koronavirusa na časopisih/revijah v skupni uporabi je možna, verjetnost prenosa okužbe je ob upoštevanju osnovnih higienskih priporočil sicer nizka, vendar obstaja, sploh ob slabši epidemiološki sliki. Gre za predmet, ki si ga iz rok v roke lahko podaja več ljudi in v takih primerih je potrebna previdnost.

Pri uporabi časopisov in revij zato svetujemo, da je gostu/stranki/obiskovalcu posredovan izvod s seznanilom, da je prisotnost novega koronavirusa ob skupni uporabi tiskanega izvoda možna in navodili, da si pred in po branju umije ali razkuži roke ter poleg higiene rok upošteva tudi higieno kašlja/kihanja in se ne dotika obraza. Ob branju naj nosi obrazno masko.

Frizerstvo sodi med tvegane dejavnosti, saj med delom ni možno zagotoviti ustrezne razdalje med izvajalcem in stranko. Kljub upoštevanju vseh navedenih ukrepov zato še vedno obstaja možnost prenosa okužbe z novim koronavirusom med osebama.

Reference:

1. Zentralverband des Deutschen friseur handwerks. Positionpapier zur Wiedereröffnung von Friseurbetrieben. Dosegljivo na: [https://www.friseurhandwerk.de/fileadmin/zdfh/img/Corona/2. ZV Positionspapier zur Wiedereroeffnung von Friseurbetrieben 15.04.2020.pdf](https://www.friseurhandwerk.de/fileadmin/zdfh/img/Corona/2_ZV_Positionspapier_zur_Wiedereroeffnung_von_Friseurbetrieben_15.04.2020.pdf)
2. Health Advice on Prevention of Coronavirus disease (COVID-19) in Beauty Salon and Hair Salon (Interim). Centre for Health Protection. Department of Health, Hong Kong Special Administrative Region. Dosegljivo na: https://www.chp.gov.hk/files/pdf/health_advice_on_prevention_of_covid_19_for_beauty_and_hair_salon_eng.pdf
3. Safety Guidelines for reopening Barber and Cosmetology Salons. Dosegljivo na: <https://sos.ga.gov/PLB/acrobat/Forms/28%20Safety%20Guidelines%20for%20Return%20to%20Work%20-%20COVID19.pdf>
4. Retningslinjer om ansvarlig indretning af liberale serviceerhverv med henblik på en ansvarlig genåbning af Danmark i lyset af udbruddet af COVID-19. Dosegljivo na: <https://em.dk/media/13657/retningslinjer-for-genaabning-af-de-liberale-serviceerhverv-19-04-2020.pdf>.
5. Plexiglas-Visiere:Strenge Regeln beim Friseur. Dosegljivo na:<https://www.krone.at/2140902>